Gemeente Nijmegen coördinatie
Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen
Bas Smits
Lisa Sijakovic
Niels van Hulzen
April 2026

Adviesrapport

Jaarstukken 2025

&

Begroting 2027

GGD Gelderland Zuid

Nijmegen

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **1**
……..in één oogopslag **2**
Inleiding **3**
1. Advies **4**
1.1 Advies bij de jaarstukken 2025 4
1.2 Advies bij de begroting 2027 4
2. Kaders **5**
2.1 BRN-normen 5
2.2 Overige kaders 5
3. Algemeen **7**
4. Jaarstukken 2025 **8**
4.1 Algemeen 8
4.2 Controleverklaring accountant 8
4.3 Fiscaliteiten 8
4.4 Begroting 2025 en managementrapportages 8
4.5 Resultaatanalyse 9
4.6 Balanstoelichting 10
4.7 Voorstel bestemming resultaat 10
4.8 Deelnemersbijdragen 10
5. Gewijzigde begroting 2026 **11**
6. Begroting 2027 **12**
6.1 Algemeen 12
6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders 12
6.3 Begrotingswijzigingen 12
6.4 Begrotingsanalyse 13
6.5 Deelnemersbijdragen 14
6.6 Meerjarenbegroting 14
7. Weerstandsvermogen **16**
7.1 Algemene reserve 16
7.2 Bestemmingsreserves 16
7.3 Risico’s 16
Bijlagen Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

……..in één oogopslag

JAARSTUKKEN 2025

Nog geen accountantsverklaring
Rekeningresultaat: € 550.000 positief
Resultaatbestemming: toegevoegd aan de algemene reserve, waarvan wordt voorgesteld in 2026 € 500.000 toe te voegen aan de bestemde reserve ontvlechting GGD-VRGZ.

VERMOGENSPOSITIE

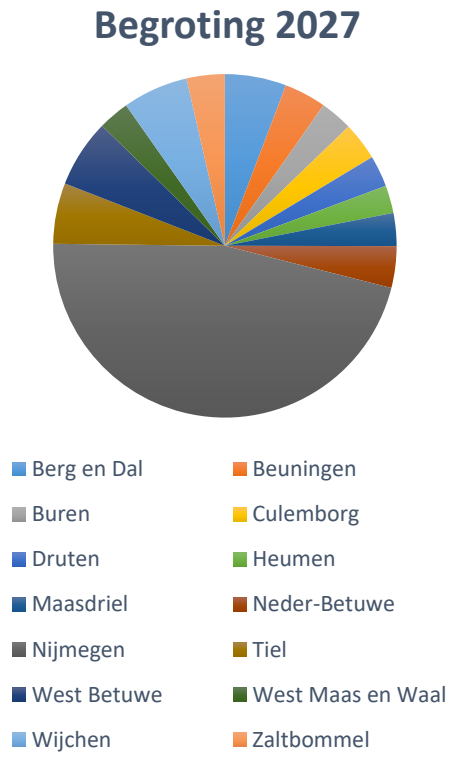
Algemene reserve € 2.148.000 (inclusief € 550.000 rekeningresultaat)
Norm Algemene reserve € 1.699.000
Bestemmingsreserves € 331.000

BEGROTING 2027

- Sluitend
- BBV proof
- Voldoet aan de BRN
- Stijging van de gemeentelijke bijdragen met 5,1 miljoen door toevoeging JGZ -9 mnd – 4 jaar van zes gemeenten

DEELNEMERSBIJDRAGEN

Gemeente	Jaarrekening 2025	Begroting 2027
Berg en Dal	€ 2.467.145	€ 2.522.708
Beuningen	€ 1.687.174	€ 1.795.925
Buren	€ 1.302.837	€ 2.087.831
Culemborg	€ 1.526.243	€ 2.521.932
Druten	€ 1.259.600	€ 1.325.716
Heumen	€ 1.109.191	€ 1.194.705
Maasdriel	€ 1.324.288	€ 1.941.682
Neder-Betuwe	€ 1.671.755	€ 1.775.791
Nijmegen	€ 19.727.620	€ 20.920.549
Tiel	€ 2.442.279	€ 3.742.319
West Betuwe	€ 2.729.898	€ 4.357.313
West Maas en Waal	€ 1.248.084	€ 1.351.097
Wijchen	€ 2.629.338	€ 2.709.879
Zaltbommel	€ 1.534.538	€ 2.465.722
Totaal	***€ 42.659.990***	***€ 50.713.169***

ADVIES

- In te stemmen met de jaarstukken 2025 en het resultaatbestemmingsvoorstel
- In te stemmen met de begroting 2027
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing
- De meerjarenraming 2028 -2030 voor kennisgeving aan te nemen

Inleiding

Dit adviesrapport bevat de uitkomsten van de beoordeling van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van GGD Gelderland Zuid (hierna GGD GZ).
Hierbij hebben wij een advies geformuleerd voor de zienswijze die GGD GZ vraagt aan de deelnemende gemeenten bij de begroting 2027, en een advies bij de vaststelling van de jaarstukken 2025 en resultaatbestemming 2025.
Op 15 april 2026 hebben wij onze bevindingen besproken met Ron Leenders, Jules van Wijngaarden en Andrea van Oeffelt.

Tijdschema zienswijze

GGD GZ heeft de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 aan de deelnemende gemeenten op 31 maart 2026 aangeboden. Volgens de BRN-planning geven wij een advies aan de deelnemende gemeenten op 24 april 2026 en zullen gemeenten uiterlijk in juni 2026 hun zienswijze indienen. De vaststelling van de jaarstukken 2025 door het AB is gepland op 2 juli 2026 en de begroting 2027 op 3 september 2026.

Werkwijze Adviesfunctie

Vertrekpunt bij de beoordeling zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die de gemeenten in de Regio Nijmegen vastgesteld hebben. Hieraan toetsen wij. De index op de gemeentelijke bijdragen voor de GGD GZ voor 2027 is 4,91%. Voor een uitgebreide toelichting op de indexeringssystematiek verwijzen wij naar de BRN 2027. Wij hebben de bijzonderheden die gelden voor GGD GZ verder in dit rapport toegelicht.

Onze beoordeling van de jaarstukken richt zich op de financiële verantwoording en het voorstel over de bestemming van het resultaat. Op basis van de accountantscontrole gaan wij uit van de juistheid van de jaarrekeningcijfers en richten wij ons op een beoordeling van deze cijfers. Daarbij nemen wij de bevindingen in het accountantsverslag mee.
Daarmee valt een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties buiten de scope van onze werkzaamheden.
Onze beoordeling van de begroting richt zich allereerst op het realiteitsgehalte van de raming en de toepassing van de BRN-normen en richt zich vooral op het jaar 2027. De meerjarenraming gebruiken wij met name als basis voor de beoordeling van de vermogenspositie.
Een inhoudelijke beoordeling van beleidsvoornemens valt buiten de scope van onze werkzaamheden.

Zowel bij de jaarstukken als de begroting nemen wij de risico’s en de risicobeheersing in ogenschouw en beoordelen wij de vermogenspositie, en met name het verloop van de algemene reserve.

1. Advies

1.1 Advies bij de jaarstukken 2025

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de jaarstukken 2025;
- In te stemmen met het resultaatbestemmingsvoorstel, onder voorbehoud van *conforme* besluitvorming* in het kader van Ontvlechten bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ en inrichten bedrijfsvoering bij de GGD GZ.

(*Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoering organisatie voor de GGD.)

1.2 Advies bij de begroting 2027

Wij adviseren de deelnemende gemeenten van GGD GZ om:

- In te stemmen met de begroting 2027;
- Naar rato van deelname € 2.546.000 aan risico's op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie toelichting in paragraaf 4.1). Dit bedrag is gebaseerd op het verschil tussen het totale risico van de GGD GZ van € 4.694.000 minus de Algemene Reserve van € 2.148.000. Hiermee wordt het risico 'organisatie en opzetten bedrijfsvoering GGD' meegenomen in het risicoprofiel. Zodra de besluitvorming heeft plaatsgevonden en de ontvlechting van de bedrijfsvoering in de begroting is verwerkt, kunnen de deelnemende gemeenten het opgenomen risico naar rato van deelname met € 540.000 verlagen.

2. Kaders

2.1 BRN-normen

De toe te passen indexering heeft betrekking op de gemeentelijke bijdragen. Het vaststellen van een algemeen indexpercentage heeft dus betrekking op de algemene gemeentelijke bijdragen voor de uitvoering van wettelijke taken. De GGD GZ heeft een afwijkende indexering en zal dan ook haar eigen berekening volgen. De afwijking ten opzichte van de standaard is voor de GGD GZ:

- de GGD GZ hanteert een verhouding van 78%-22% voor de lonen en materiele kosten (i.p.v. 70-30%);
- de GGD GZ heeft ook voor de loonindex een afwijkende systematiek vastgesteld. Zij actualiseren niet op grond van de circulaires 2 jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, maar nemen de werkelijke loonkostenstijgingen van januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar mee.

In overeenstemming met de BRN-normen is berekening voor de GGD GZ als volgt:

Indexering 2027			GGD
Rekenmethodiek			**GGD**
Weginsfactor loon			0.78
Weginsfactor materieel			0.22
Totaal			**1.00**
Voorcalculatie 2027		**Factor**	**GGD**
Loonindex	5.70%	0.78	4.45%
Materiële index	2.50%	0.22	0.55%
Totaal voorcalc. 2027			**5.00%**
Nacalculatie 2025		**Factor**	**GGD**
Loonindex	5.29%	0.78	4.13%
Opgenomen in B2025 (BRN 2025)	5.40%	0.78	-4.21%
Opgenomen in B2026 over 2025 (bijgesteld)	0.00%	0.78	0.00%
Materiële index		geen nacalculatie	
Totaal nacalc. 2025			**-0.09%**
Index begroting 2027			**4.91%**

2.2 Overige kaders

De volgende regelingen zijn nog (steeds) van kracht:

- Gemeenschappelijke Regeling GGD Gelderland Zuid 3-7-2024,
- Notitie Risicomanagement, voorzieningen en Weerstandsvermogen (dec 2014)
- BBV Richtlijnen (besluit begroten en verantwoording)
- Financiële verordening 2024 vastgesteld AB-vergadering 12 december 2024
- Treasury statuut 2019 vastgesteld AB-vergadering 27 juni 2019
- Controleverordening
- Normenkader

Op pagina 86 van de jaarrekening 2025 en vanaf pagina 83 van de programmabegroting 2027 rapporteert de GGD GZ op de verschillende taakvelden.

Kader weerstandsvermogen GR-en

Het tot eind 2024 geldende kader weerstandsvermogen van de gemeenschappelijke regelingen dateerde van 2014. Het kader is destijds in goede samenwerking tussen de AGR en de GR-en opgesteld en vervolgens vastgesteld in het PFO en vastgelegd in de BRN 2016. Onder meer de bepaling van de risico's en wie daar verantwoordelijk voor dient te zijn en het WVM voor moet hebben, maakt onderdeel uit van dit kader.

In dit kader van 2014 was, onder meer, bepaald dat voor politiek/bestuurlijke risico's (strategisch) de deelnemende gemeenten aan zet zijn en dat voor bedrijfsvoeringsrisico's een reserve bij de GR aanwezig hoort te zijn.

In 2024, is, door de AGR, een uitgebreide inventarisatie gemaakt of het bestaande kader actualisatie behoefte. Dit is in overleg met/met medeweten van de controllers van de 5 GR-en gedaan.

Met een afvaardiging van de GR-en zijn hiervoor in eerste instantie tijdens een workshop in maart 2024 de eerste verkenningen gedaan; onder andere naar de bepaling van risico's en de benodigde weerstandscapaciteit.

Tijdens het adviestraject t.a.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025 is hieraan door de AGR in dit verband reeds de nodigde aandacht besteed aan:

1. De door de GR opgenomen risico's; en
2. Het vorm en hoogte van de door de GR aangehouden weerstandsvermogen.

Uitkomst van de inventarisatie en het verdergaande onderzoek door de AGR naar het geldende kader was dat het kader geen inhoudelijke actualisatie behoefde en dat het huidige kader gehandhaafd kon worden. Het onderwerp is ook toegelicht door de AGR tijdens het PFO van 28 november 2024 en besproken door de wethouders financiën.

Het PFO Financiën heeft op 28 november 2024, na bespreking, het besluit genomen dat het kader WVM van 2014 inhoudelijk werd gehandhaafd en het kader per die datum van 28 november 2024 in zijn geheel opnieuw bekrachtigd.
Dit hield, onder meer, in dat:

a. de in het kader WVM van 2014 vastgestelde normen voor het WVM (onder 3.a tot en met 3.d van het kader (peildatum 31 -12-2025) gehandhaafd blijven;
b. indien van onder 3.a tot en met 3.d bedoelde normen door een GR wordt afgeweken, de motivatie voor de afwijking zal blijken uit een AB besluit van betreffende GR;
c. de politiek/bestuurlijke (strategische) keuzes aan gemeenten zijn en blijven, met bijbehorend WVM. Dit aangezien de GR-en taken uitvoeren voor de deelnemers in het kader van verlengd lokaal bestuur.

Het kader is hiermee als geheel opnieuw bekrachtigd en vervolgens zodanig vastgelegd in de BRN 2027.

Daar waar in het bestuur van een GR besloten wordt om, gemotiveerd, af te wijken van het kader daar waar het bijvoorbeeld gaat om afwijking van de 3% inkomsten norm, in het adviesrapport aan dacht hieraan besteden. Dat is ook besloten in het PFO.

Uitkomsten van het onderzoek zijn op 15 januari 2025 gedeeld met de controllers van de GR-en.

3. Algemeen

We adviseren om voordelen consistent als positief getal weer te geven en nadelen als negatief getal. Nu wordt dit niet consistent toegepast in de begeleidende stukken, jaarrekening en begroting. Ondanks de oplossing van de GGD GZ om (op onderdelen) een N toe te voegen voor negatief en een P toe te voegen voor positief, leidt dit af van de inhoud en het inzicht in de resultaten.

4. Jaarstukken 2025

4.1 Algemeen

Het jaarverslag 2025 is opgemaakt in hetzelfde format als voorgaande jaren. De Jaarrekening geeft het overzicht van baten en lasten van de gehele GGD GZ, inclusief Veilig Thuis. De toegevoegde tabellen en bijlagen geven aanvullende inzichten.

4.2 Controleverklaring accountant

Bij het opstellen van dit adviesrapport is er nog geen controleverklaring van de accountant afgegeven. De bevindingen van de accountant maken daarom geen onderdeel uit van dit adviesrapport. De GGD GZ geeft aan dat de controlerend accountant heeft aangegeven een getrouwheidsoordeel af te geven. Dit is het derde jaar op rij dat er nog geen controleverklaring is ten tijde van het opstellen van het adviesrapport. Het zou de adviesfunctie ten goede komen als de controleverklaring van de accountant voortaan wordt meegestuurd met de te beoordelen stukken.

4.3 Fiscaliteiten

In 2025 heeft de GGD GZ geen vennootschapsbelasting afgedragen.
Jaarlijks schuift de GGD GZ de compensabele btw door naar de gemeenten. In 2025 bedraagt het: 508.373

In 2025 heeft BDO- accountants de verrekening van de ondersteunende diensten VRGZ- GGD onderzocht, in het kader van de afspraken met de belastingdienst om deze diensten BTW vrij te verrekenen. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de verrekening van de ondersteunende diensten vanaf 2024 niet binnen de voorwaarden van het construct kosten voor gemene rekening (KGR) past en dit fiscale construct dus niet langer houdbaar is.
Dit is een zwaarwegend argument geweest voor de besturen van beide GR-en, om aan te sturen op de (beoogde) beëindiging van de gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie en toe te werken naar twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. Het KGR-construct blijft tot volledige ontvlechting intact. Er is sprake van een transitieperiode waarin het volume, de totale omvang van het construct langzaam wordt afgebouwd.

4.4 Begroting 2025 en managementrapportages

Geen bijzonderheden. De vergelijkende cijfers in de jaarstukken zijn conform (primaire) begroting.
In 2025 heeft er geen begrotingswijziging plaatsgevonden.

4.5 Resultaatanalyse

Het resultaat in de gepresenteerde jaarrekening is met een positief resultaat van € 550.000, uiteindelijk € 650.000 positiever dan begroot. De GGD GZ geeft (in de aanbiedingsbrief) als verklaring voor dit resultaat:

Veilig Thuis:	€ -/- 282.000	Hoog ziekteverzuim, kosten vervanging
Bijzondere zorg:	€ 53.000	Late invulling vacatures
JGZ:	€ 95.000	groot verloop management, minder inhuur
GL:	€ -/- 250.000	Doorlopen contracten facultatief preventie
AGZ:	€ 694.000	Lagere kosten forensische diensten, ontvangen subsidie, doorbelasten beheerskosten, niet verlengen van contracten.
Overig:	€ -/- 36.000	
	€ 274.000	
Egalisatie VT	€ 276.000	Egalisatie uniforme taak VT
Resultaat	**€ 550.000**	

De adviesfunctie constateert het volgende:

1. *Weergave stand algemene reserve*
   Op diverse plekken in de jaarrekening wordt een andere stand van de algemene reserve gepresenteerd. Bijvoorbeeld: bij het verloop van de algemene reserve (pagina 41) staat als stand algemene reserve einde boekjaar 2.148, terwijl als stand einde boekjaar 2025 bij het verloop van de reserves (pagina 67) 1.598 wordt gehanteerd.
   E.e.a. hangt logischerwijs samen met het voorstel tot resultaatbestemming. Advies is om een consistente stand van de AR te presenteren en bij afwijken, kort de reden van afwijkende presentatie te vermelden.

2. *Egalisatie Veilig Thuis*
   De egalisatie van het resultaat Veilig Thuis (uniforme deel) is in overeenstemming met afgesproken methodiek. Stand egalisatiereserve Veilig Thuis ultimo 2025 bedraagt afgerond € 104.000.

3. *Acquisitiedoelstelling*
   In de begroting is jaarlijks een acquisitiedoelstelling opgenomen van € 340.000.
   In de realisatie worden geen baten op de post acquisitiedoelstelling geboekt, waardoor deze in de toelichting op baten en lasten (pagina 73) als nadeel meetelt in het resultaat. Dit terwijl in de aanbiedingsbrief staat vermeld dat met een netto- realisatie van € 452.000 aan de doelstelling is voldaan. Dan zou je toch een voordeel verwachten in de Jaarrekening?
   De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: de extra inkomsten zitten in de subsidies gemeenten en overige opbrengsten, want moeten in de realisatie wel op de juiste categorieën landen. Goed dat dit onderdeel jaarlijks even extra belicht wordt in de aanbiedingsbrief, zodat de gemeenten inzicht houden in de daadwerkelijke (netto) realisatie van de acquisitiedoelstelling.

4. *Renteresultaat*
   In de paragraaf financiering is de tabel voor bepaling van het renteresultaat opgenomen. Deze tabel lijkt niet volledig ingevuld (onderdeel f Renteresultaat op het taakveld treasury ontbreekt).

De adviescommissie heeft navraag gedaan bij de GGD GZ: De GGD heeft geen interne doorbelasting van rente en daarom geen renteresultaat.
Advies is om dan 0 te hanteren bij onderdeel f. Zoals in de Jaarrekening GGD GZ 2023.

4.6 Balanstoelichting

Verder geen aanvullingen of opmerkingen over de gepresenteerde balans.

4.7 Voorstel bestemming resultaat

Er wordt voorgesteld aan het Algemeen Bestuur om het positieve resultaat van € 550.000 als volgt te bestemmen:

1. Storting van € 500.000 in een bestemde reserve inzake ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ, bedoeld voor de gezamenlijke frictiekosten van VRGZ en GGD.

   (Op 16 april a.s. wordt in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD GZ een definitief besluit genomen over de ontvlechting bedrijfsvoering GGD-VRGZ en de inrichting van een aparte bedrijfsvoeringsorganisatie voor de GGD. Genoemde bestemde reserve is beoogde dekking voor een deel van de frictiekosten die de ontvlechting met zich meebrengt.)

2. Storting van € 50.000 in de algemene reserve.

Navraag bij de GR GGD over de storting van het totale resultaat 2025 in de algemene reserve heeft geleid tot volgend aanvullend inzicht: omdat nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden over de ontvlechting bedrijfsvoering VRGZ-GGD, is in de jaarrekening 2025 het volledige resultaat bij de algemene reserve opgeteld. Na een besluit in juli 2026, wordt de mutatie geboekt (de nieuwe bestemmingsreserve gevormd) en wordt dit uiteindelijk in de jaarrekening 2026 zichtbaar.

4.8 Deelnemersbijdragen

In onderstaande tabel zijn de bijdragen per gemeente en per werkveld weergegeven als onderdeel van de totale bijdragen in 2025 (bron: jaarrekening 2025 GGD GZ, pagina 102). Dit betreft zowel uniforme als facultatieve bijdragen.

Totale bijdrage per gemeenten

Gemeenten	Uniforme bijdragen					Facultatieve taken					Totaal
	o.b.v. inwoners	Huisvesting Consultatie-bureaus	Toezicht en handh. KDV	Rijks-vaccinatie programma	Nu Niet Zwanger	Jeugd gezondheids-zorg	Algemene Gezondheids-zorg	Bijzondere Zorg	Veilig Thuis	Gezond Leven	
Berg en Dal	1.887.428	114.093	59.797	15.065	81.709	75.656	863	142.575	0	89.960	2.467.145
Beuningen	1.391.607	65.896	61.939	11.187	60.674	31.521	24.267	0	0	40.082	1.687.174
Buren	1.205.131	0	52.736	11.658	18.974	12.757	1.581	0	0	0	1.302.837
Culemborg	1.297.299	0	65.212	12.550	20.425	25.655	20.181	0	0	84.921	1.526.243
Druten	1.027.805	51.466	38.145	8.262	44.812	29.788	15.874	0	0	43.447	1.259.600
Heumen	889.591	33.614	41.520	7.100	38.511	12.002	0	54.081	0	32.773	1.109.191
Maasdriel	1.103.149	0	70.470	10.969	17.851	12.115	3.750	0	0	105.984	1.324.288
Neder-Betuwe	1.343.795	72.474	57.715	10.726	58.174	94.555	0	0	0	34.317	1.671.755
Nijmegen	12.937.500	510.908	333.410	77.903	422.534	1.066.614	388.086	2.306.196	25.001	1.659.468	19.727.620
Tiel	1.859.849	0	97.205	17.992	29.283	220.821	23.930	0	0	193.198	2.442.279
West Betuwe	2.293.814	0	148.687	22.190	36.115	31.058	0	0	0	198.035	2.729.898
West Maas en Waal	1.056.502	52.830	46.649	8.493	46.063	12.123	0	0	0	25.425	1.248.084
Wijchen	2.207.068	96.740	80.581	17.742	96.229	47.011	12.460	0	0	71.507	2.629.338
Zaltbommel	1.291.715	0	67.277	12.855	20.921	3.843	21.238	0	46.782	69.907	1.534.538
Totale bijdrage 2025	**31.792.253**	**998.020**	**1.221.344**	**244.692**	**992.275**	**1.675.516**	**512.231**	**2.502.852**	**71.783**	**2.649.025**	**42.659.990**

5. Gewijzigde begroting 2026

De kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom ‘begroting 2026’ in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6. Begroting 2027

6.1 Algemeen

Ten opzichte van de programmabegroting 2026 heeft de GGD GZ een aantal (beleids)wijzigingen aangebracht in de programmabegroting 2027.

'Gezonde kennis', de borging van kennis over gezondheidsbevordering en specifieke thema's, is ondergebracht bij programma 'Onderzoek, informatie en advies (OIA), in plaats van bij programma 'Gezond Leven'. Hiermee verschuift 493.839 euro aan budget naar een ander programma. Beide programma's zijn onderdeel van de uniforme taken op basis van inwoners.

Daarnaast heeft de GGD GZ met ingang van 2026 de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

Ten slotte zijn de GGD GZ en de VRGZ voornemens om hun gezamenlijke bedrijfsvoering te splitsen. Hiervoor loopt momenteel een traject. Omdat het besluit tot splitsing nog niet formeel is genomen, zijn de meerkosten die gepaard gaan met de splitsing nog niet opgenomen in de programmabegroting 2027. Na het definitieve besluit zou er een begrotingswijziging kunnen volgen om deze kosten te dekken. Het gaat om ongeveer 2,2 miljoen aan gezamenlijke eenmalige kosten voor de VRGZ en de GGD GZ waarvan 0,75 miljoen gedekt wordt door de bestemmingsreserve bij de GGD en maximaal 0,7 miljoen aan structurele kosten voor de GGD GZ.

6.2 BRN-normen, BBV-normen en overige kaders

De adviesfunctie heeft de programmabegroting 2027 van de GGD getoetst aan de BRN-normen, BBV-normen en overige kaders.

- In de BRN-normen is voor de GGD GZ een indexatie voor 2027 opgenomen van 4,91%. Dit is opgebouwd uit een loonindexatie van 5,70% met een weging van 78%, een materiële index van 2,50% met een weging van 22% en een nacalculatie van –0,09%. Deze indexering mag alleen worden toegepast op de wettelijke taken van de GGD GZ;
- De norm voor overhead is conform de BBV-voorschriften maximaal 25%. In de programmabegroting 2027 van de GGD GZ is het overheadpercentage 23%. Dit percentage daalt naar verwachting de komende jaren tot 22%. In deze verwachting is de ontvlechting van de bedrijfsvoering GGD en VRGZ nog niet meegenomen;
- De meerjarenbegroting is sluitend;
- De BBV-taakvelden zijn op de juiste manier toegepast;
- De BBV-kengetallen netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio en structurele exploitatieruimte zijn weergegeven, echter is de toelichting op de kengetallen te algemeen. Uit de toelichting blijkt niet wat de hoogte van de kengetallen zegt over de financiële situatie van de GGD GZ;
- Er is een aparte paragraaf voor bedrijfsvoering.

De adviesfunctie concludeert dat de GGD GZ de gestelde kaders juist heeft toegepast.

6.3 Begrotingswijzigingen

De kolom 'begroting 2026' in de programmabegroting 2027 komt overeen met de kolom 'begroting 2026' in de programmabegroting 2026. Er zijn gedurende het afgelopen jaar geen begrotingswijzigingen geweest. Er worden

op termijn wel begrotingswijzigingen verwacht, zowel voor de begroting 2026 als voor de begroting 2027. Dit is het gevolg van de extra kosten die worden verwacht door de splitsing van de bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

6.4 Begrotingsanalyse

Op 14 oktober 2025 heeft de GGD de kaderbrief ingediend bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Alle gemeenten hebben hun zienswijze ten aanzien van de kaderbrief vervolgens met de GGD GZ gedeeld. Hieronder volgen de belangrijkste onderdelen uit de zienswijzen en de reactie van de GGD GZ hierop:

- Gemeenten uiten hun zorgen over de splitsing bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ. Vooral op het gebied van de betrokkenheid van deelnemende gemeenten als financier. De GGD GZ geeft aan op welke momenten de colleges en raden zullen worden betrokken bij dit besluit. De extra kosten die betrekking hebben op de splitsing van de bedrijfsvoering zijn nog niet meegenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen aandacht voor de stijging van meldingen bij Bijzondere Zorg. De GGD GZ geeft aan dat zij zich inzetten om de werkvoorraad zo laag mogelijk te houden. Maar vanwege het achterblijven van een daling, hebben zij een uitzetting van 200.000 euro opgenomen in de begroting 2027;
- Gemeenten vragen de GGD GZ actief te sturen op een zo laag mogelijk risicoprofiel. GGD GZ geeft aan dat de ontvlechting van de bedrijfsvoering VRGZ en GGD GZ wel is opgenomen als risico, omdat er een kans is dat er wel besloten wordt tot ontvlechting, zonder dat er dekking voor de kosten tegenover staat;
- Gemeenten vragen om extra toelichting op de uitzettingen voor toezicht kinderopvang en Wmo. De GGD GZ heeft als reactie op de zienswijzen deze toelichting gegeven;
- Gemeenten vragen de GGD GZ om samenwerking en schaalvoordelen te realiseren bij de aanschaf van een nieuw zaaksysteem om kostenstijgingen te beperken. GGD GZ wacht niet met het aanschaffen van een nieuw zaaksysteem op de mogelijke samenwerking met andere partijen op het gebied van bedrijfsvoering. In de programmabegroting 2027 is een uitzetting van 51.000 euro opgenomen. De adviesfunctie is van mening dat de GGD GZ hier duidelijker had moeten aangeven waarom zij niet kunnen wachten op de mogelijke samenwerking om schaalvoordelen te behalen.

De kaderbrief en de zienswijzen hebben geleid tot de programmabegroting 2027 van de GGD GZ. Volgens de adviesfunctie zijn de volgende zaken uit de programmabegroting 2027 noemenswaardig. Ofwel omdat het om belangrijke zaken gaat, ofwel omdat de adviesfunctie hier nog vragen over heeft:

- De programmabegroting uniforme taken 2027 is ten opzichte van 2026 gestegen met 2.078.000 euro, waarvan 1.564.000 indexatie en 514.000 euro boven op de indexatie. De verdere specificatie van de stijging is te zien in onderstaande tabel:

Autonome ontwikkelingen	
Indexatie	1.564.000
wet- en regelgeving	82.000
Bijzondere Zorg	200.000
Nu Niet Zwanger	130.000
	1.976.000
Beleidsmatige ontwikkelingen	
Toezicht	102.000
	102.000
Totaal	**2.078.000**

- In de programmabegroting 2026 is een structurele besparing van 850.000 euro opgenomen. Eén jaar later wordt ongeveer 60% van omvang van deze besparing weer tenietgedaan door stijgingen in de begroting. De stijgingen vinden niet plaats op de onderdelen waar in 2026 een bezuiniging op plaatsvond;
- Wat niet is meegenomen in het overzicht met stijgingen, maar wat wel een extra bijdrage aan de GGD GZ is ten opzichte van de reguliere bijdrage, is de handhaving van de begroting van Veilig Thuis. Indien Veilig Thuis zich zou houden aan de reguliere begrotingssystematiek, zou de bijdrage dalen met 354.000 euro. Deze reguliere systematiek wordt gehanteerd sinds 2024 en zou in 2027 worden geëvalueerd, maar voor de evaluatie wordt deze al niet meer gehandhaafd als gevolg van inhoudelijke ontwikkelingen. De

adviesfunctie had het logischer gevonden als de berekeningssystematiek was aangepast na de evaluatie en gaat ervan uit dat de (berekening voor) de structurele bijdrage na de evaluatie niet automatisch op dit niveau blijft;

- De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er 50.000 euro wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Dat zou de algemene reserve aanvullen tot 1.648.000 euro, terwijl in de begroting 1.643.000 euro staat. Daarnaast is ook onduidelijk waarom de algemene reserve in 2027 verder stijgt. De adviesfunctie verzoekt de GGD om dit nader te duiden;
- De verloopstaat in paragraaf 5.1.1 is onduidelijk. Zowel lagere kosten (afschrijvingen) als hogere kosten (kantoormiddelen) worden met een '-' aangeduid. De adviesfunctie verzoekt de GGD GZ om deze verloopstaat te verduidelijken.

De tabel hieronder bevat een overzichtelijke weergave van de wijzigingen van de uniforme taken op basis van inwoners in de programmabegroting 2027 ten opzichte van de programmabegroting 2026. Dit zijn de bedragen die die gemeenten zullen betalen aan de GGD GZ. De bedragen die de GGD GZ ontvangt voor de uniforme taken op basis van facturen en de facultatieve taken worden later vastgesteld door de realisatie of de subsidies van de deelnemende gemeenten. De gepresenteerde bedragen in deze begroting liggen daarom nog niet volledig vast.

						Mutaties 2027					
Bijdrage uniforme taken op basis van inwoners	Taak veld	Omschrijving Taakveld	Begroting 2026	Indexering	Geïndexeerde bedragen	Privacy officer/ BMC	Zaaksysteem Toezicht	Beleidsmedewerker Toezicht	Bijzondere Zorg	Verschuiving programma*	Begroting 2027
				4,91%							
Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	7.1	Volksgezondheid	9.247.949	454.074	9.702.023	27.235					9.729.258
Jeugdgezondheidszorg 4 - 18	7.1	Volksgezondheid	3.355.965	164.778	3.520.743	9.883					3.530.626
Preventieve Logopedie	7.1	Volksgezondheid	184.053	9.037	193.090	542					193.632
Algemene gezondheidszorg	7.1	Volksgezondheid	3.334.871	163.742	3.498.613	9.821					3.508.434
Toezicht WMO	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	324.365	15.926	340.291	955	51.000	51.000			443.246
Toezicht WMO Centrum gemeente	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	331.234	16.264	347.498						347.498
Forensisch Dienstverlening	1.2	Openbare orde en veiligheid	694.979	34.123	729.102	2.047					731.149
Bijzondere Zorg	7.1	Volksgezondheid	2.075.930	101.928	2.177.858	6.114			200.000		2.383.972
Bijzondere Zorg Centrum gemeente	7.1	Volksgezondheid	961.556	47.212	1.008.768						1.008.768
Veilig Thuis**	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	5.702.982	280.016	5.982.998	16.567					5.999.565
Veilig Thuis Centrum Gemeenten	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.193.270	107.690	2.300.960						2.300.960
Gezond Leven	7.1	Volksgezondheid	2.211.793	108.599	2.320.392	6.514				-493.839	1.833.067
OIA	7.1	Volksgezondheid	710.888	34.905	745.793	2.094				493.839	1.241.726
Bijdrage huisvesting	7.1	Volksgezondheid	525.231	25.789	551.020						551.020
Totaal begroting			**31.855.066**	**1.564.083**	**33.419.149**	**81.772**	**51.000**	**51.000**	**200.000**	**0**	**33.802.921**

'* Gezonde Kennis is een onderdeel van OIA in plaats van Gezond Leven.

6.5 Deelnemersbijdragen

Op pagina 99, 100 en 101 van de programmabegroting 2027 staat een overzicht van de bijdragen van de verschillende gemeenten in 2027.

Opvallend is dat dat bijdragen van zes gemeenten aan de GGD GZ fors stijgen. Dit komt doordat de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg –9 mnd tot 4 jaar in de gemeenten Buren, Culemborg, Maasdriel, Tiel, West-Betuwe en Zaltbommel in 2026 door de GGD GZ is overgenomen van Santé Partners. De bijdrage van deze gemeenten aan de GGD GZ stijgen daarom in totaal met 5,1 miljoen euro. Dit is opgenomen in de facultatieve taken.

6.6 Meerjarenbegroting

Op pagina 74 van de programmabegroting 2027 is de meerjarenbegroting zichtbaar. Ten opzichte van de begroting 2027 bevat de meerjarenbegroting een aantal wijzigingen:

- De baten dalen met 1.357.000 euro als gevolg van de afbouw van de bijdrage Infectieziekte bestrijding voor pandemische paraatheid. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Subsidies Rijk
    - Overige opbrengsten

- Omdat de begroting van de GGD GZ ook meerjarig sluitend dient te zijn, dalen ook de lasten met 1.357.000 euro. Dit is zichtbaar op de volgende posten:
    - Personeelskosten
    - Communicatieapparatuur
    - Algemene kosten

Het valt de adviesfunctie op dat het niet doorvoeren van de verlaging van de bijdrage van Veilig Thuis doorloopt in de meerjarenbegroting, terwijl de belangrijkste reden voor het niet verlagen de hoge werkvoorraad is die eind 2025 is opgebouwd. De adviesfunctie gaat ervan uit dat de begrotingssystematiek van Veilig Thuis wordt geëvalueerd in 2027 en dat de hoogte van de bijdrage in 2027 niet automatisch het uitgangspunt voor de meerjarenbegroting is.

De adviesfunctie neemt de meerjarenbegroting op dit moment voor kennisgeving aan.

Bedragen x € 1.000,-		Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Baten							
Bijdrage deelnemende gemeenten		31.792	31.855	33.803	33.803	33.803	33.803
Bijdrage deelnemende gemeenten o.b.v. facturen		3.456	3.847	3.973	3.973	3.973	3.973
Subsidies Rijk		6.055	5.776	6.368	6.368	5.034	5.034
Subsidies Gemeenten	*	7.411	6.216	12.937	12.937	12.937	12.937
Overige opbrengsten		6.257	4.810	4.909	4.909	4.885	4.885
Acquisitiedoelstelling		0	340	340	340	340	340
Totaal baten		**54.972**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Lasten							
Personeelskosten		40.123	37.948	46.207	46.207	45.017	45.017
Huisvestingskosten		2.000	2.367	2.370	2.370	2.370	2.370
Kantoormiddelen		90	171	138	138	138	138
Medische kosten		1.623	1.191	1.510	1.510	1.510	1.510
Communicatieapparatuur		2.408	1.887	2.221	2.221	2.270	2.270
Vervoermiddelen		79	52	93	93	93	93
Afschrijvingen		1.031	1.281	1.269	1.269	1.269	1.269
Algemene kosten		3.671	3.345	3.930	3.930	3.713	3.713
Inkoop ondersteunende diensten VRGZ		3.654	4.392	4.457	4.457	4.457	4.457
Voorlichting		99	36	34	34	34	34
Rentebaten en -lasten		-78	173	99	99	99	99
Totaal lasten		**54.698**	**52.843**	**62.329**	**62.329**	**60.972**	**60.972**
Totaal saldo van baten en lasten		**274**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Toevoegingen reserves		0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen reserves		276	0	0	0	0	0
Resultaat voor vennootschapsbelasting		**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting		0	0	0	0	0	0
Resultaat na vennootschapsbelasting		**550**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* Uitzetting Jeugdgezondheidszorg 0 - 4-jarigen Rivierenland

7. Weerstandsvermogen

7.1 Algemene reserve

Rekening 2025

Saldo algemene reserve begin boekjaar:	€ 1.598.000
Voorgestelde resultaatbestemming 2025:	€ 550.000
Algemene reserve na resultaatbestemming:	€ 2.148.000

De streefwaarde voor het benodigde niveau van de algemene reserve bedraagt € 1.699.000. In de berekening van de maximale streefwaarde van de algemene reserve wordt uitgegaan van 494 medewerkers dat overeenkomt met de vermelding in paragraaf 4.4.7 Samenstelling personeelsbestand.
De algemene reserve na resultaatbestemming ligt boven de streefwaarde.

Begroting 2027

De verwachte stand de algemene reserve 2026 in paragraaf 4.1 lijkt niet in lijn met de informatie in de jaarrekening. Op 31 december 2025 bedroeg de algemene reserve 1.598.000 euro. In het voorstel voor resultaatbestemming staat dat er € 50.000 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee de algemene reserve wordt aangevuld tot € 1.648.000.
De streefwaarde voor het benodigde niveau van de Algemene Reserve bedraagt € 1.933.000. Dit is berekend over € 1.000 per medewerker, 0,5% over opgenomen gelden, 1% van de totale uitgaven en 3% over inkomsten niet zijnde uniforme bijdrage.

7.2 Bestemmingsreserves

In 2019 is besloten om de vrijvallende onderhoudsvoorziening van het pand aan de Groenewoudseweg te doteren aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve frictiekosten huisvesting. Eind 2025 bedroeg deze bestemde reserve € 227.000. Deze bestemde reserve is gevormd om versnelde afschrijvingslasten van het huidige hoofdkantoor te dekken en toekomstige dubbele lasten op te vangen. In de begroting 2027 en verder staat deze € 227.000 begroot.
In 2023 is besloten om een egalisatiereserve voor Veilig Thuis te vormen met een maximum van 5% van de totale lasten van de laatst vastgestelde jaarrekening van Veilig Thuis. Deze reserve is bedoeld om schommelingen in aantallen verrichtingen op te vangen. De hoogte van deze reserve bedroeg per 31-12-2024 € 380.000. Het resultaat Veilig Thuis bedroeg in 2025 € 276.000 negatief dat is ontstaan door vervanging van langdurig zieken. Conform afspraken is dit tekort opgenomen uit de egalisatiereserve waarmee de stand van deze reserve per 31-12-2025 is gedaald naar € 104.000. In de begroting 2027 en verder staat deze € 104.000 begroot.

7.3 Risico's

De genoemde risico's zijn weergegeven in zowel de rekening 2025 als de begroting 2027. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit is rekening gehouden met de weging van de verwachtingswaarde van de kans dat de risico's zich voordoen.

- De Algemene Reserve wordt opgevoerd als de 'totaal beschikbare weerstandscapaciteit'. Het verschil tussen de berekende risico's en de omvang van de Algemene Reserve (€ 4.694.000 – 2.148.000 = € 2.546.000) is derhalve niet afgedekt. De deelnemende gemeenten worden zoals in voorgaande jaren, geadviseerd om in hun paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing rekening te houden met het gedeelte van de risico's van de GGD GZ, dat niet wordt afgedekt door de beschikbare reserves in de gemeenschappelijke regeling, en hun aandeel op te nemen.
- Er is niet inzichtelijk gemaakt hoe de top 10 risico's zijn toebedeeld in de categorieën (1) nieuwe wet- en regelgeving en politiek bestuurlijke, (2) maatschappelijke, (3) economische en (4) middelen, organisatie

medewerkers en efficiency zoals opgenomen in tabel 4.1.2 pagina 42 van de rekening. De Adviesfunctie adviseert dit in een volgende rekening wel inzichtelijk te maken voor een heldere indeling.